Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

RENAIXEMENT ITALIÀ

Coordinació: COMPANY CLIMENT, JOAQUIM

Any acadèmic 2021-22

RENAIXEMENT ITALIÀ 2021-22

Informació general de l'assignatura

<table>
<tr><td>Denominació</td><td>RENAIXEMENT ITALIÀ</td></tr>
<tr><td>Codi</td><td>100142</td></tr>
<tr><td>Semestre d'impartició</td><td>1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA</td></tr>
<tr><td>Caràcter</td><td>
<table>
<tr><th>Grau/Màster</th><th>Curs</th><th>Caràcter</th><th>Modalitat</th></tr>
<tr><td>Grau en Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic</td><td>2</td><td>OBLIGATÒRIA</td><td>Presencial</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits assignatura (ECTS)</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Tipus d'activitat, crèdits i grups</td><td>
<table>
<tr><th>Tipus d'activitat</th><th>PRAULA</th><th>TEORIA</th></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits</td><td>2</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Nombre de grups</td><td>1</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Coordinació</td><td>COMPANY CLIMENT, JOAQUIM</td></tr>
<tr><td>Departament/s</td><td>HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL</td></tr>
<tr><td>Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant</td><td>Hores presencials: 40 % (aproximadament). 60h (30HP; 30HPS síncrones) A partir d'octubre seran totes presencials. S'avisarà oportunament
Hores no presencials: 60 % (aproximadament). 90h</td></tr>
<tr><td>Informació important sobre tractament de dades</td><td>Consulteu aquest enllaç per a més informació.</td></tr>
<tr><td>Idioma/es d'impartició</td><td>Català
Altres: Castellà</td></tr>
<tr><td>Distribució de crèdits</td><td>1 crèdit = 25 hores de treball de l'estudiant. Total: 150 h</td></tr>
</table>

RENAIXEMENT ITALIÀ 2021-22

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
COMPANY CLIMENT, JOAQUIM	ximo.company@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'objectiu del curs és oferir pautes d'anàlisi i reflexió crítica per a la comprensió de l'Art del Renaixement Italià (segles XV i XVI) entès com la base configuradora de la posterior cultura artística occidental. El Renaixement Italià és el model artístic que regirà a Europa pràcticament fins als nostres dies.

El Renaixement fou una època artística exuberant. Una gran *renovatio* en tots els termes. Un nou *Regnum Hominis*, fonamentat en el nou corrent filosòfic i filològic de l'Humanisme. Una nova *Plenitudo Temporum*. Una *Edat Daurada* de la Història de l'Art Universal.

Al llarg del curs intentarem esbrinar què significà el Renaixement entre els seus contemporanis, i que significa avui, en la nostra societat i en la nostra cultura universitària.

També ens preocuparem per conèixer els principals mestres i les principals obres d'art del Renaixement Italià.

Competències

- Comprensió diacrònica general de la història universal de l'art.
- Consciència crítica de les coordenades espaciotemporals i de les interrelacions sincròniques i diacròniques dels fets fonamentals de la Història de l'Art
- Coneixement sistemàtic dels mitjans, procediments, materials i tècniques de la producció artística al llarg de la història
- Administrar referències bibliogràfiques i emprar eines de cerca de recursos bibiogràfics generals i específics, inlcoent el seu accés per Internet

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Teoria i Concepte de l'Art del Renaixement Italià.

Tema 2. Arquitectura del Quattrocento

Tema 3. La renovació florentina de Filippo Brunelleschi (1377-1446)

Tema 4. Leon Battista Alberti (1406-1472)

Tema 5. Arquitectura del Cinquecento (primera part)

Tema 6. Arquitectura del Cinquecento (segona part)

Tema 7. Les bases de l'Escultura del Renaixement

Tema 8. Lorenzo Ghiberti

Tema 9. Nanni di Banco, Jacopo della Quercia, Donato di Nicoll di Betto Bardi, dit Donatello, la generació de la "Grazia" i de la "Varietà"

Tema 10. Miquel Àngel escultor

Tema 11. La Pintura Italiana del Quattrocento (primera part): Gentile da Frabriano, Pisanello, Lorenzo Monaco i Massolino da Panical

Tema 12. La Pintura Italiana del Quattrocento (segona part): Fra Angelico, Massacio i Paolo Ucello

Tema 13. La Pintura Italiana del Quattrocento (tercera part): Filippo Lippi, Benozzo Gozzoli i Piero della Francesca

Tema 14. La Pintura Italiana del Quattrocento (quarta part): Andrea del Verrochio, Antonio i Piero Pollaiuolo, Sandro Botticelli, Domenico Ghirlandaio, Filippino Lippi, Antonello da Messina. Pietro Perugino, Andrea Mantegna i Giovanni Bellini

Tema 15. Leonardo da Vinci (primera part)

Tema 16. Leonardo da Vinci (segona part)

Tema 17. Rafael Sanzio (primera part)

Tema 18. Rafael Sanzio (segona part)

Tema 19. Michelangelo Buonarroti (primera part)

Tema 20. Michelangelo Buonarroti (segona part)

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Vegeu temari i cronograma	O1	1	41	64
Seminaris (S)	Taller de metodologia			15	
Treballs (T)	Ressenya d'un llibre	O2	Ind	1	25
Tutories (Tut)	Tutories programades. 1 referida a M, 1 referida a T i a S	O1 i O2	Ind	1	1
Altres (AA)	S'anunciarà oportunament			0	
Avaluació (AV)	Prova escrita	O1 i O2	1	2	
TOTAL				60	90

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

gramació per sessions

Dijous		**Divendres**
embre 2021		
1.Presentació i Teoria i Concepte de l'Art del Renaixement Italià	**17**	2. Teoria i Concepte de l'Art del Renaixement Italià (continuació)

RENAIXEMENT ITALIÀ 2021-22

3. Arquitectura del Quattrocento	**24**	4. La renovació florentina de Filippo Brunelleschi
5. Leon Battista Alberti		

ubre 2021

	1	6. Arquitectura del Cinquecento. Primera part
7. Arquitectura del Cinquecento. Segona part	**8**	8. Classe de repàs
9. Les bases de l'Escultura del Renaixement	**15**	10. Ghiberti

11. Nanni di Banco i Jacopo della Quercia, Donatello i la generació de la "Grazia" i de la "Varietà"	**22**	12. Michelangelo Buonarroti escultor
13. Classe de Repàs	**29**	14. Pintura italiana del Quattrocento. Primera parte Gentile da Frabriano, Pisanello, Lorenzo Monaco y Massolino da Panicale

iembre 2021

15. Àngels de la Catedral de València	**5**	16. Àngels de la Catedral de València Activitat Audiovisual
17. Pintura italiana del Quattrocento. Segona part Fra Angelico, Massacio i Paolo Ucello	**12**	18. Pintura italiana del Quattrocento. Tercera part Fra Filippo Lippi, Benozzo Gozzoli i Piero de la Francesca
19. Pintura italiana del Quattrocento. Quarta parte Andrea del Verrochio, Antonio i Piero del Pollaluolo y Alessandro Botticelli, Ghirlandaio, Filippino Lippi, Antonello da Messina, Perugino, Andrea Mantegna y Giovanni Bellini	**19**	20. Classe de Repàs

	21. Leonardo da Vinci. Primera part	**26**	22. Leonardo da Vinci. Segona part
embre 2021			
	23. Raffaello Sanzio. Primera part	**3**	24. Raffaello Sanzio. Segona parte
	25. Michelangelo Buonarroti. Primera part	**10**	26. Michelangelo Buonarroti. Segona part Entrega de la Resenya
	27. Classe de repàs	**17**	28. Activitat Audiovisual
ıer 2022			
10 al 19 Activitats avaluatives			
rer 2022			

Sistema d'avaluació

Prova escrita / Examen (50%)

Proves pràctiques (30%) Ressenya d'un llibre

Taller de metodologia (10%)

Assistència i participació activa en les classes (10%). Recordeu que és un tema important

"L'avaluació és continuada. Els estudiants que combinin els seus estudis amb una feina a temps parcial o complert, i que tinguin problemes de compatibilitat horària amb l'assignatura, tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres."

Bibliografia i recursos d'informació

A.A.V.V.: *Historia Universal del Arte*, vol. V: *El Renacimiento(I)*, vol.VI: *Renacimiento(II) y Manierismo*, Barcelona, Planeta, 1988.

* ARGAN, Giulio Carlo: *Renacimiento y Barroco*, Madrid, Akal, 1987 (el vol. I).

BLUNT, Anthony: *La teoría de las artes en Italia (del 1450 al 1600)*, Madrid, Cátedra, 1979 (1a. ed. en anglès, 1940).

BURCKHARDT, Jacob: *La cultura del Renacimiento en Italia*, Barcelona, Editorial Iberia, 1979 (1860 en alemany; nova edició en castellà, Akal, 1992).

* BURKE, Peter: *El Renacimiento italiano, cultura y sociedad en Italia*, Madrid, Alianza, 1993 (1a. ed. en anglès, 1968).

COMPANY, Ximo: *Bramante, mito y realidad*, Lleida, Editorial Milenio, 2012.

CHASTEL, André: *El Renacimiento italiano, 1460-1500*, Madrid, Akal, 2005 (1965)

CHASTEL, André: *El Saco de Roma,* 1527, Madrid, Espasa Calpe, 1997 (1986).

DE FUSCO, Renato: *El Quattrocento en Italia*, Madrid, Istmo, 1999 (1a. ed. en italià 1984).

FREEDBERG, S. J.: *Pintura en Italia, 1500-1600*, Madrid, Cátedra, 1978 (1a. ed. en anglès, 1970).

* GARIN, Eugenio: *El Renacimiento Italiano*, Barcelona, Ariel, 1986 (1a. ed. en italià, 1940). És especialment important la seva introducció; nova ed. Ariel, 2012.

GARRIGA, Joaquim: *Renacimiento en Europa*, vol. VI de la col·lecció “Fuentes y Documentos para la Historia del Arte”, Barcelona, Gustavo Gili, 1983.

GURRIERI, Francesco; SANTI, Bruno (eds.): *Il monitoraggio delle grandi fabbriche storiche: 60 anni di monitoraggio della cupola del Brunelleschi: atti del convegno Firenze, OPA Centro Arte e Cultura, 19-20 gennaio 2012*, (col. "SR Studi e Restauri"; 1), Firenze, Mandragora, 2012.

** HEYDENREICH, L.H.: *La eclosión del Renacimiento. Italia 1400-1460*, col. “Universo de las Formas”, Madrid, Aguilar, 1972.

** HEYDENREICH, L.H. i PASSAVANT, G.: *La Época de los Genios: Renacimiento Italiano 1500-1540*, col. “Universo de las Formas”, Madrid, Aguilar, 1974 (1a. ed. en francès, 1970).

HEYDENREICH, L.H.; LOTZ, W.: *Arquitectura en Italia, 1400-1600*, Madrid, Cátedra, 1991.

MURRAY, Peter: *Arquitectura del Renacimiento*, “Historia Universal de la Arquitectura”, Madrid, Aguilar, 1972.

* PANOFSKY, Erwin: *Renacimiento y renacimientos en el arte occidental*, Madrid, Alianza, 1981, 3a. ed. (1a. ed. cast. 1975; 1a. ed. en anglès, Estocolm, 1960).

POPE-HENNESSY, John: *La escultura italiana en el Renacimiento*, Madrid, Nerea, 1989 (1a. ed. en anglès, 1958).

RADKE, Gary M.; PAOLETTI, Johan: *El arte en la Italia del Renacimiento*, Madrid, Akal, 2002.

RICO, Francisco: *El sueño del Humanismo: de Petrarca a Erasmo*, Barcelona, Crítica, 2014 (1a ed. 1998).

SHERMAN, John: *Manierismo*, Madrid, Xarait, 1985 (1a. ed. en anglès, 1967).

TOMAN, Rolf (ed.): *El Arte en la Italia del Renacimiento: arquitectura, escultura, pintura, dibujo*, Colonia, Ullman & Konemann, 2007.

WACKERNAGEL, Martin: *El Medio artístico en la Florencia del Renacimiento: obras y comitentes, talleres y*

mercado, Torrejón de Ardoz, Akal, 1997 (1a ed. en alemany 1937).

* Llibres bàsics des d'un punt de vista d'assignatura troncal.

Per qualsevol dubte o consulta podeu adreçar-vos a:

ximo.company@hahs.udl.cat